

افزایش نفوذ آمریکا در ایران دهه ۲۰ شمسی

۱۳ بهمن ۱۴۰۳ ساعت ۱۵:۵۱

در ۲۴ آبان ۱۳۲۸ شاه برای نخستین بار به آمریکا سفر کرد. شاه اندکی قبل از سفر به سفیر آمریکا گفته بود که تصمیم دارد مجلسی داشته باشد که بتواند با هماهنگی آن کار کند. سفیر آمریکا اظهار می‌دارد که شاه مایل بود مرا مطمئن سازد که به هیچ وجه قصد برقراری دیکتاتوری ندارد.

آمریکا در دهه ۱۳۲۰ وارد میدان سیاست ایران شد. البته حضور آمریکا در این دوره تا حدودی کم‌رنگ بود و بیشتر به عرصه‌های نظامی و اقتصادی محدود بود. با این حال این حضور کم‌رنگ با مداخلات گسترده همراه بود:

«در تیرماه ۱۳۲۶ دولت آمریکا اعتباری به مبلغ ۲۵ میلیون دلار برای دولت ایران باز کرد که بتواند مقداری اسلحه و مهمات از آمریکا بخرد. تشکیل مجلس مؤسسان در اردیبهشت ۱۳۲۸ و تغییر چند اصل از قانون اساسی قدرت شاه را عملاً افزایش داد. شاه با شرکت در جلسات دولت اختیارات نخست‌وزیر را کاهش داد و در جزئی‌ترین امور نیز دخالت می‌نمود. در ۲۴ آبان ۱۳۲۸ شاه برای نخستین بار به آمریکا سفر کرد. شاه اندکی قبل از سفر به سفیر آمریکا گفته بود که تصمیم دارد مجلسی داشته باشد که بتواند با هماهنگی آن کار کند. سفیر آمریکا اظهار می‌دارد که شاه مایل بود مرا مطمئن سازد که به هیچ وجه قصد برقراری دیکتاتوری ندارد. در ۱۰/۱۱/۱۳۲۸ شاه طی تلگرافی به حسین علا سفیر ایران در واشنگتن می‌گوید: «اگر آمریکا کمک نظامی نکند من مسئولیت استقلال ایران را نخواهم داشت.» در خرداد ۱۳۲۹ قراردادی بین ایران و آمریکا منعقد شد و به موجب آن بین ۱۰ تا ۱۵ میلیون دلار اسلحه و مهمات به ایران تحویل داده می‌شد. در ۲۶ مهر ۱۳۲۹ نیز دولت آمریکا ۵۰۰ هزار دلار از بودجه اصل ۴ خود را به ایران تخصیص داد.»

منبع: سقوط: مجموعه مقالات نخستین همایش بررسی علل فروپاشی سلطنت پهلوی، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۴، ص ۷۱۵

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۴۹۹۸۸/افزایش-نفوذ-آمریکا-در-ایران-دهه-۲۰-شمسی>